

**ÖSTERSUNDS
KOMMUN**

Kommunala pensionärsrådet protokoll

2021-03-04
Kl. 13:00–16:00

Plats och tid

Digitalt via ”Teams”, den 4 mars 2021 kl. 13:00-16:00

Paragrafer

§§ 11 – 17

Beslutande

Lise Hjemgaard Svensson, M, Vård- och omsorgsnämnden, ordförande
Magnus Andersson, C, Miljö- och samhällsnämnden Gertrud Nygren, PRO
Inger Breil, PRO Alvi Berglund, PRO Margareta Halvarsson, SPF, vice
ordförande Margaretha Mooe Hellenen, SPF Christina Bondelid, SKPF Britt
Wikman, SKPF,

Närvarande ersättare

Anton Waara, S, Vård- och omsorgsnämnden Inger Könberg, PRO Eivor
Hagström, SKPF Per-Håkan Högmark, SKPF

Övriga närvarande

Magnus Eriksson, sekreterare Åsa Wallin, verksamhetsutvecklare, §§ 11-12
Mathias Ekman, enhetschef, § 13 Frida Larsson, stadsträdgårdsmästare, § 14
Robert Brandt, förvaltningschef, § 16 Utses att justera Britt Wikman
Justering 2021-03-16 Underskrifter Sekreterare Magnus Eriksson
Ordförande Lise Hjemgaard Svensson Justerare Britt Wikman

Justeringen av Kommunala pensionärsrådets protokoll från den 4 mars 2021
har tillkännagivits genom publicering på Östersunds kommuns hemsida.

Förvaringsplats Vård- och omsorgsförvaltningen

Innehållsförteckning

§ 11 Information om enkätundersökningar för användare av färdtjänst och hemtjänst	4
§ 12 Remiss av motion – Fler sittplatser på offentliga platser	13
§ 13 Önskemål gällande utbildningsdag för KPR 20 april 2021	15
§ 14 Trafikplanering	17
§ 15 Information runt Strategi för Grönstruktur	18
§ 16 Coronapandemins påverkan på Vård- och omsorgsnämndens verksamhet	23
§ 17 Övriga frågor	24

§ 11 Information om enkätundersökningar för användare av färdtjänst och hemtjänst

Projekt Åldrandevänlig kommun ("Age-friendly cities and communities") har under hösten 2020 genomfört flera olika undersökningar för att fånga hur äldre över 65 år upplever att olika samhällsområden fungerar i Östersunds kommun idag.

Undersökningarna är en del av den nulägesanalys som görs för att identifiera vad kommunen behöver förbättra för att skapa förutsättningar för ett aktivt och hälsosamt liv för både äldre och personer med funktionsnedsättningar. Undersökningarnas resultat kommer att vara delunderlag vid framtagandet av en flerårig handlingsplan som ska göra Östersunds kommun mer "åldrandevänligt".

Åsa Wallin, projektledare för Projekt Åldrandevänlig kommun, informerar Kommunala pensionärsrådet om resultatet från två av dessa undersökningar:

- Telefonintervjuer som Teknisk förvaltning genomfört med äldre över 65 år som använder färdtjänst
- Telefonintervjuer som Vård- och omsorgsförvaltningen genomfört med äldre över 65 år som använder hemtjänst

Om färdtjänstintervjuer 65+

- Lista över färdtjänstanvändare 65+ hämtades ur färdtjänstregister i kommunens verksamhetssystem
- Antal färdtjänstanvändare över 65 år i Östersunds kommun = cirka 600 medborgare exkl. dem som bor på särskilt boende
- 180 medborgare (av nämnda 600 medborgare) tillfrågades via brevutskick om de ville delta i undersökningen
- 58 medborgare anmälde sig till undersökningen
- 54 medborgare deltog i telefonintervjuerna
- 12 frågor ställdes vid telefonintervjuerna

Resultat – Beställning av färdtjänst

Tycker du att det är enkelt att beställa färdtjänstresor?

- 83% av de svarande tycker det är mycket enkelt
- 17% tycker det är ganska enkelt

Finns det något du tycker behöver förbättras när det gäller beställning av färdtjänstresor?

- Måste beställas i tid för att det ska fungera bra
- Man borde få resa utanför kommunen
- Det borde gå att samordna så att färdtjänst och sjukresor kan beställas av samma operatör
- Generösare öppettider så att man kan beställa färdtjänst även på helger

Resultat – Punktlighet

Brukar färdtjänstchaufförerna vara i tid (dvs. vara på plats den överenskomna tiden)?

- 42% av de svarande sa att de alltid är i tid
- 58% sa att de oftast är i tid

Är det någonting du tycker behöver förbättras när det gäller färdtjänstresornas punktlighet?

- Kommer alltid inom 5 minuter
- Resan måste beställas i tid för det ska fungera bra
- Återresan kan vara besvärlig när man ska passa en tid
- Inför digital teknik så du kan följa vart bilen är, lämna alltid mobilnumret så chauffören kan nå dig även när du inte är hemma
- Mindre tigt körschema för bilarna, lite mer luft i bokningen

Resultat – Bemötande

Tycker du att färdtjänstchaufförerna är trevliga och hjälpsamma?

- 70% av de svarande sa att de alltid är trevliga och hjälpsamma
- 30% sa att de oftast är trevliga och hjälpsamma

Är det någonting du tycker behöver förbättras kring chaufförernas bemötande?

- Nej, det är toppen
- De är positiva. En enda gång har jag mött en sur chaufför.
- Chauffören borde kliva ur och hjälpa till. De sitter kvar ibland.
- Kan vara språksvårigheter ibland.
- Positivt med invandrare, ibland hittar inte chaufförerna så bra.
- Inte alla passar för yrket.

Resultat – Trygghet

Känner du dig trygg under dina färdtjänstresor?

- 91% av de svarande sa att de känner sig mycket trygga
- 9% sa att de känner sig ganska trygga

Finns det någonting som bör förändras för att du ska känna dig mer trygg under färdtjänstresorna?

- Vissa bilar saknar handtag att hålla sig i vid av- och påstigning
- Håll hastighetsbegränsningarna och kör i ett lugnare tempo
- Viktigt att hålla hastigheten
- Stor bil ger större trygghet

Resultat – Tillgänglighet

Tycker du att färdtjänstbilarna är bekväma och tillgängliga (med plats för rullstolar och/eller rollatorer)?

- 55% av de svarande tycker att de är mycket bekväma och tillgängliga
- 42% tycker att de är ganska bekväma och tillgängliga
- 3% tycker att de inte är särskilt bekväma och tillgängliga

Tycker du att färdtjänstbilarna behöver förändras på något sätt för att kännas mer tillgängliga?

- Lite för högt insteg på vissa bilar
- Behöver bil med trappa och handtag för att förenkla på- och avstigning.
- Nya bilar har för smala sitsar. De känns trånga.
- Nya bilar har ramp, kan kännas osäkert att kliva upp på rampen
- De små bilarna (gula taxibilar) är trånga. Det är bättre utrymme i bussarna.

Resultat – Priser

Tycker du att priserna för att åka färdtjänst är rimliga?

- 50% av de svarande tycker att de är mycket rimliga
- 41% tycker att de är ganska rimliga
- 6% tycker att de är ganska orimliga
- 3% tycker de är mycket orimliga

Kommentar: Några upplever att det är dyrt om man bara åker en eller två gånger i månaden.

Resultat – Syfte med resorna

Syfte med färdtjänstresor?

- Uträtta ärenden (handla, bankbesök)
- Besöka släkt/vänner
- Resa till kultur- och fritidsaktiviteter
- Resa till hälsocentral/sjukhus
- Annat alternativ (=resa till arbetet)

Om intervjuer med hemtjänstanvändare 65+

- Vård- och omsorgsförvaltningens hemtjänstchefer ombads att identifiera och tillfråga 10 medborgare i respektive område om de ville delta i telefonintervju
- Målbilden var 120 medborgare, men vissa områden hade svårt att rekrytera deltagare
- 48 medborgare anmälde sig till undersökningen
- 45 medborgare deltog i telefonintervjuerna
- 15 frågor ställdes vid telefonintervjuerna (urval av frågor som ställdes i enkätundersökning 65+)

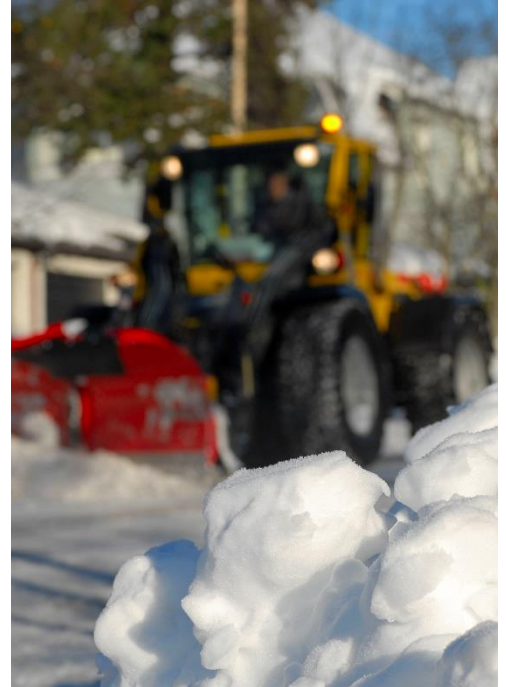
Resultat – Utemiljöer

Känner du dig trygg i ditt närområde (dvs. i området där du bor?)

- 87% (39 av 45 svarande) känner sig alltid trygga i närområdet
- 11% känner sig oftast trygga
- 2% svarar Vet inte (brukar inte vara ute)

Finns det något kring utemiljön i ditt närområde som är särskilt viktigt att förbättra?

- Precis som vid enkätundersökning 65+ var det framför allt Sandning/snöröjning och Sittplatser/bänkar som lyftes fram som förbättringsområden (22 respektive 15 personer)
- 16 av de svarande hade inte några synpunkter
- Några övriga förbättringsområden som lyftes fram var bland annat belysning, nedskräpning, kontrastmarkeringar och dålig asfalt

Resultat – Bostäder

Kan du enkelt ta dig in och ut ur din nuvarande bostad?

- 93% (42 av 45 svarande) kan enkelt ta sig in och ut ur sin bostad
- 7% kan inte enkelt ta sig in och ut ur sin bostad (av hälsoskäl eller pga. avsaknad hiss)

Finns det något du tycker är särskilt viktigt att förbättra när det gäller bostäder för äldre i Östersunds kommun?

- 58% (26 av de 45 svarande) var nöjda med sitt eget boende/hade inte några förslag vad som skulle kunna förbättras
- Bland övriga svarande lyftes tillgänglighet fram som det viktigaste förbättringsområdet när det gäller bostäder

Resultat – Transporter (buss, bil, färdtjänst)

Hur brukar du förflytta dig när du är utomhus?
Flera alternativ är möjliga.

- Går med eller utan stöd av rullator = 36 svarande
- Åker rullstol/elrullstol = 11 svarande
- Använder färdtjänst = 24 svarande
- Kör egen bil = 13 svarande
- Samåker annans bil = 10 svarande
- Använder sjukresor = 9 svarande
- Åker buss = 6 svarande
- Taxi = 2 svarande

Finns det något kring de transportmedel du använder som du tycker är särskilt viktigt att förbättra (buss, bil, färdtjänst)?

Bland dem som åker buss, färdtjänst eller bil lyftes följande förbättringsområden:

- **Busstrafik:** Möjlighet att kliva på i mitten av bussen (är krångligt med rullator att kliva på fram), vissa chaufförer är nonchalanta, problem att det inte går att betala med pengar längre)
- **Färdtjänst:** De flesta svarande var nöjda/hade inte några synpunkter. Många säger att det är bra bemötande från chaufförerna, ibland problem med punktligheten (får beställa med marginal om man har tid att passa), de nya bilarna kan vara väldigt svåra att stiga in och ur, dyrt pris när man åker sällan, måste beställa riksfärdtjänst för att åka till Ås
- **Biltrafik:** Krångliga parkeringsautomater, parkeringar på stan och vid sjukhuset skulle kunna vara bättre

Resultat – Social gemenskap och delaktighet

Har du möjlighet att träffa de människor du vill och delta i de aktiviteter som du är intresserad av (bortsett från corona)?

En majoritet av de svarande (91% eller 41 av 45 svarande) säger att om man bortser från corona-pandemin brukar de kunna delta i de sociala aktiviteter de vill. Några av dem säger dock att de inte har så intresserade av sociala aktiviteter. Fyra svarande säger att de av olika hälsoskäl/funktionsnedsättningar har begränsade möjligheter att delta i sociala aktiviteter.

Händer det att du känner dig ofrivilligt ensam? Om ja, hur ofta känner du så?

- 60% (27 av de 45 svarande) säger att de aldrig känner sig ofrivilligt ensam.
- 5 svarande säger att de har känt ofrivillig ensamhet under corona-pandemin, men att de inte brukar göra det i vanliga fall.
- Övriga 12 svarande säger att de känner sig ofrivilligt ensamma i olika hög utsträckning. Någon kan känna så varje dag, medan andra gör det någon gång i månaden eller mer sällan. I flera fall är det kopplat till att man har en sjukdom/ funktionsnedsättning som gör att man inte kan/orkar ha lika många sociala kontakter, att man blivit ensamstående eller att gamla vänner har gått bort.

Vad tycker du är särskilt viktigt att förbättra när det gäller social gemenskap/aktiviteter/minskad ensamhet för äldre i Östersunds kommun?
Några förslag som lämnades av de svarande var bland annat:

- Förbättra tillgängligheten till olika lokaler
- Fler mötesplatser i olika närområden (där det ordnas olika aktiviteter)
- Marknadsföra befintliga mötesplatser/aktiviteter
- Marknadsföra det föreningsliv som finns
- Ha uppsökande verksamhet
- Social samvaro/tillsyn via hemtjänsten

Några menade också att varje person har ett eget ansvar också, att man måste söka upp det man är intresserad av och inte bara förvänta sig att någon annan/samhället ska göra allt. Andra menade att alla har ett ansvar som medmänniska att försöka kontakta dem som är isolerade.

Resultat – Respekt och social tillhörighet (icke-diskriminering)

Vad tycker du är särskilt viktigt att förbättra för att öka respekten för äldre/motverka åldersdiskriminering i Östersunds kommun?
En tydlig majoritet (82% eller 37 av 45 svarande) säger att de aldrig upplevt någon åldersdiskriminering själva. Man har i dessa fall inte några förslag om vad som skulle kunna göras för att förbättra området.

Övriga lämnar bland annat följande förslag/kommentarer:

”Kanske att man har bättre representation i politiska partier, vid politiska beslut. Hade yngre partimedlem som sa att hen inte kommer att bli nominerad pga. sin ålder.”

”En sak som hen alltid tänker på är det här med digitaliseringen. Den är ofta ett problem för gamla människor. Reagerar själv pga. synskada. Men äldre hålls ofta utanför genom det. På både radio och TV hänvisar man till mer information på internet. Har kompis i Järpen som bara har mobiltelefon, mycket information missas så. Många ställs utanför information genom det. Viktig information borde skickas ut via post.”

”Ser det som uppfostran av barn och unga ända från barnsben. Och då handlar det också om att man umgås över generationsgränserna. För att få ökad förståelse för andras situation.”

”Mycket stor skillnad mellan olika länder. Respekten för äldre skiljer sig åt beroende från vilket land man kommer ifrån.”

Resultat – Information och kommunikation

Tycker du att kommunen informerar om sina verksamheter på ett enkelt/tillgängligt sätt?

En majoritet av de svarande (74% eller 33 av 45 svarande) tycker att de får bra information av kommunen. I de flesta fall har de då fått informationen via biståndshandläggare eller hemtjänsten.

Några tycker inte att de fått någon direkt information från kommunen, men att de kan kontakta kommunen om det är något de undrar. En person påtalade att det är viktigt att informera via fler kanaler än de digitala.

Vad tycker du är särskilt viktigt att förbättra när det gäller kommunens kommunikation och information?

En majoritet av de svarande (58% eller 29 av 45 personer) tycker att de får den information de behöver eller tycker att de själva kan ta reda på det som de vill ha information om. Dessa personer hade inte några förslag på vad som skulle kunna göras bättre.

Fem av de svarande efterfrågar att kommunen ska använda fler informationskanaler.

Några av de svarande efterfrågade även bättre information kopplat till hemtjänst respektive myndighetsutövning.

Resultat – Samhällsstöd och service

Känner du dig trygg med den hjälp du får från kommunen?

- En majoritet av de svarande känner sig trygga med den hjälp de får från kommunen (96% eller 43 av 45 svarande sa att de känner sig mycket eller ganska trygga med den hjälp de får). Flera av de svarande uttryckte att de var mycket nöjda med hemtjänstpersonalen.
- Fyra personer har svarat att de oftast känner sig trygga, men att de skulle önska att det vara bättre kontinuitet när det gäller vem som kommer. De upplever att det är jobbigt med så många olika/nya personer. En person har också svarat att den inte känner sig trygg med hemtjänsten av samma anledning.

Har du några förslag på vad som skulle göra Östersunds kommun mer åldrandevänligt?

13 av de 45 svarande var nöjda som det är/hade inte några förslag

Övriga lämnade förbättringsförslag kopplat till bl.a. följande områden:

- **Tillgänglighet i utemiljöer** (ta bort trottoarer, förbättra tillgänglighet till restauranger, förbättra Stortorget ur handikappsynpunkt, förbättra underlaget på Prästgatan)
- **Uppsökande verksamhet** (besök av distriktssköterska, besöka ensamma)
- **Sociala aktiviteter** (fler mötesplatser, se över aktiviteter på mötesplatser och informera om de aktiviteter som finns)
- **Bostäder för äldre** (fler anpassade bostäder för äldre)

Sammanträdesdatum
2021-03-04

- **Transporter** (tillgängliga färdtjänstbilar, få använda färdtjänst vid sjukresor, fler parkeringsplatser, säkerställa att det kommer att fungera på det nya busstorget)
- **Samhällsstöd och service** (personalkontinuitet i hemtjänsten, fler butiker/service i Brunflo, bättre anhörigstöd)

Föreningsrepresentant undrar hur könsfördelningen var i enkäten. 17 var män resterande var kvinnor. Rapport kommer att redovisas vid ett senare tillfälle. Representant påpekar att det ska tillåts att rollatorer ska få gå på i mitten av bussar och att bussresande i allmänhet bör underlättas och vara billigare för gruppen äldre.

§ 12 Remiss av motion – Fler sittplatser på offentliga platser

I en motion från Socialdemokraterna till Kommunfullmäktige från 11 december 2020 föreslås att Östersunds kommun tar fram en strategi för sittbänkar på offentlig plats.

Kommunfullmäktige har gett i uppdrag till Vård- och omsorgsnämnden att yttra sig om detta förslag.

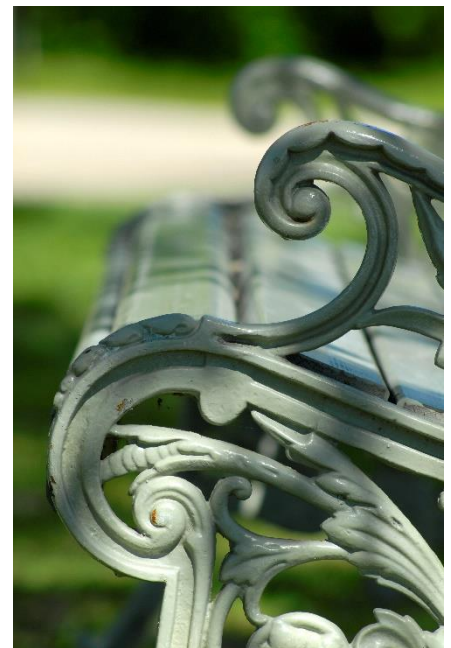
Baserat på vad som framkommit i den enkätundersökning som Projekt Åldrandevänlig kommun ("Age-friendly cities and communities") riktade till äldre 65+ under 2020. Åsa Wallin, projektledare för Projekt Åldrandevänlig kommun informerar Kommunala pensionärsrådet om motionen och Vård- och omsorgsförvaltningens förslag till yttrande.

Yttrandet ska ha inkommit till Kommunstyrelsen senast den 30 april.

Vård- och omsorgsnämnden kommer att fatta beslut om sitt yttrande vid sammanträdet den 31 mars

Motionens innehåll

- Bakgrund till motionen är den enkätundersökning riktad till äldre 65+ som genomfördes år 2020 inom ramen för Projekt åldrandevänlig kommun ("Age-friendly cities and communities")
- Ett förbättringsområde som äldre lyfte fram kopplat till utemiljöer var **fler sittplatser/ bänkar**.
- Fler sittplatser/bänkar skulle leda till att fler äldre vågar gå ut om de vet att det finns en sittbänk i närheten om de behöver vila. Bänkar i närheten av boenden kan leda till förbättring av hälsa.
- I motionen föreslås att: **"Kommunen tar fram en strategi för sittbänkar på offentlig plats. Detta för att underlätta för de äldre eller människor med funktionsnedsättning"**

Sammanträdesdatum
2021-03-04

Vård- och omsorgsnämnden/förvaltningen vill inhämta KPR:s reflektioner om motionen inför yttrandet.

Vad vill pensionärsföreningarna skicka med inför yttrande:

- Fler sittplatser vore till nytta för alla grupper av medborgare som vistas i staden, inte bara pensionärer.
- Vill att det ska bli fler sittbänkar runt om i staden.

§ 13 Önskemål gällande utbildningsdag för KPR 20 april 2021

Diskussion fortsätter om vad det finns för önskemål från Kommunala pensionärsrådet att ta upp under kommande utbildningsdag den 20 april 2021.

Förslag ges utifrån vad utbildningsdag för Vård- och omsorgsnämnden innehöll.

- Rehabilitering i hemmet – Hur jobbar hemtjänsten och legitimerad personal med rehabilitering i hemmet?
- Den demografiska utvecklingen – En åldrande befolkning innebär utmaningar för Vård- och omsorgsnämnden. Hur jobbar vi för att möta dessa utmaningar?

När datum för utbildningsdagen bestämdes vid mötet 2021-02-11 så framkom följande önskemål om dess innehåll från rådet:

- Information om kommunens/förvaltningarnas budgetprocess
- Välfärdsteknik. Nyheter? Uppföljning av besök på E-hälsocenter

Önskemål som lyfts vid detta möte.

- Vad kommer äldreomsorgslyftet ge? Frågor gällande detta som rådet hoppas kan besvaras under utbildningsdag.
 1. Hur kommer dessa X miljoner kronor att stärka äldreomsorgen i kommunen? (Kanske kan en jämförelse göras med föregående år?)
 2. Vilka förbättringsområden har kommunen identifierat inom äldreomsorgen?

Sammanträdesdatum
2021-03-04

3. Hur kan kommunen agera för att öka kontinuiteten inom äldreomsorgen? Under 2018 var det 16 personer, 2019 16 personer och 2020 18 personer i medelvärde som hemtjänsttagare inom kommunen mött under 14 dagar.

4. Äldreomsorgen är ett kommunalt ansvar, som länge varit eftersatt, kommer kommunen att göra egna satsningar på äldreomsorgen utöver regeringens satsningar? Det är viktigt att kommunens anslag till äldreomsorgen följer den demografiska utvecklingen.

- Ta upp WIVRA (mobilapp som möjliggör enkel kommunikation med boende på särskilda boenden och anhöriga, Therese Norbäck)
- Ta upp missbruk bland äldre

Sekreterare för rådet sammanställer en plan för utbildningsdagen för Kommunala pensionärsrådet utifrån önskemål och vad som får plats under dagen utan att tränga in för mycket och ge möjlighet till pauser.

§ 14 Trafikplanering

Kommunala pensionärsrådet har uttryckt önskemål om att bli informerade om trafikplanering inom kommunen i stort och framför allt i stadens centrala områden.

Mathias Ekman, enhetschef Teknisk förvaltning informerar rådet om planering och förändringarna inom detta område.

Mathias Ekman förklarar vad som är tänkt med ”Östersundslänken” och hur det ser ut idag.

Bakgrund och syfte

Exploatering av GIIs torg och projektet Stadsomvandling för Hållbart resande gör att nuvarande busstorg måste ersättas med en annan lösning. Syftet är att säkerställa och etablera en väl fungerande lösning för region- och stadstrafik genom utbyggnad av konceptet Östersundslänken.

Pågående arbete just nu inom förstudien. En förstudie ska:

- Klarlägga omfattningen
- Analysera nuläget
- Strukturera projektets innehåll
- Ta fram lösningsförslag

Det är många olika frågor att beakta innan projektet kan genomföras.

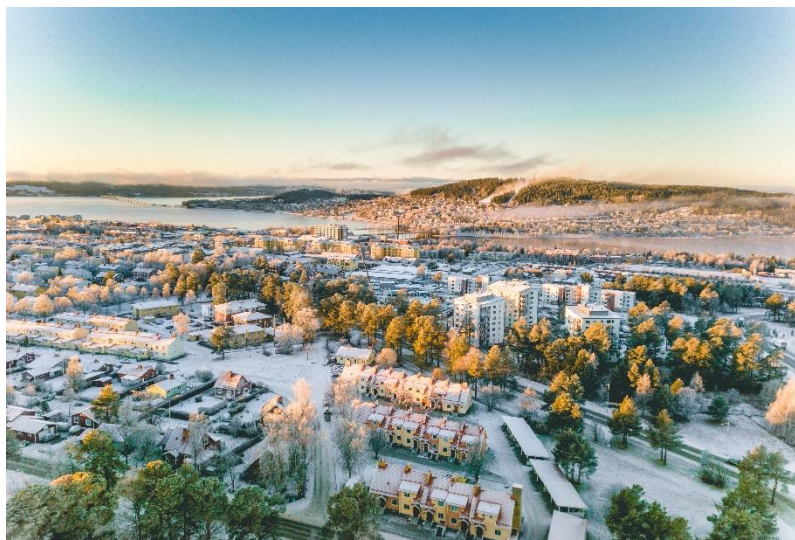
Representant undrar om de bussar som trafikerar övriga stan kommer att finnas kvar. Det planeras inte att dras ner på tillgängligheten i stadstrafiken.

§ 15 Information runt Strategi för Grönstruktur

Stadsrådsgårdsmästare Frida Larsson informerar Kommunala pensionärsrådet om innehållet och de strategiska utvecklingsområdena i Strategi för Grönstruktur.

Kommunstyrelsen beslutade 2021-02-09 att Strategi för Grönstruktur skulle skickas ut på remiss till samtliga nämnder och politiska partier. *Strategi för Grönstruktur* grundar sig på de ställningstaganden som tagits i översiktsplanen samt i *Plan för naturvård och park*. En arbetsgrupp med representanter från Teknisk förvaltning, Samhällsbyggnad och Kommunledningsförvaltningen har varit delaktiga i arbetet med att upprätta strategin.

Kommunfullmäktige antog 2013 efter en bred politisk förankring och medborgardialoger dokumentet *Plan för Naturvård och Park*. Efter beslutet skulle planen åtföljas av ett antal program och handlingsplaner för att styra kommunens verksamhet mot inriktningsmålen i *plan för naturvård och park* vilket tidigare inte har genomförts. I översynen av styrdokument som kommunfullmäktige har gett kommunen i uppdrag att utföra senast 2021 har därför kärnan av de inriktningsmål som antogs i *Plan för naturvård och park* formulerats som utvecklingsområden i strategi för Grönstruktur. Syftet med strategin är att utifrån de ställningstaganden som tagits i översiktsplanen och plan för naturvård och park visa en riktning för arbetet med att utveckla och förvalta kommunens grönstruktur på ett smart och hållbart sätt. Syftet med det kommande arbetet är att identifiera och värdera betydelsefulla samband och värden i grönstrukturen och att öka samordningen inom kommunens verksamheter i dessa frågor. Arbetet kan därmed bidra till att utveckla och bevara kommunens grönstruktur i planering, byggande och förvaltning.

Strategi för Grönstruktur har tre utvecklingsområden.

1. Grönstruktur identifieras, bevaras och stärks för stödjande ekosystemtjänster; biologisk mångfald
2. Grönstruktur identifieras, bevaras och stärks för kulturella ekosystemtjänster.
3. Grönstruktur identifieras, bevaras och stärks för reglerande ekosystemtjänster

Utvecklingsområdena föreslås under perioden 2021-2022 hanteras genom dels kunskapsuppbyggnad, dels genom att ta fram och göra planeringsunderlag tillgängliga. Det har även under arbetet med strategin uppdagats behov av fler ställningstaganden inom området och strategin förslår därför att normerande styrdokument behöver tas fram inom området. Äldre styrdokument som till exempel *Tätortsnära skog* och *Strategi för tillgängliga Lekplatser* behöver också revideras.

Grönstruktur är samhällets nätverk av grönområden, såsom parker, skogar och ängar. Grönstrukturen innehåller även gröna stråk i urbana miljöer, till exempel trädkantade gång- och cykelvägar. Blåstrukturen består av sjöar, stränder, våtmarker och vattendrag. Vitstrukturen är snötäckta natur- och parkområden och stråk som, tillsammans med is- och snötäckta sjöar, kan användas för rekreation och friluftsliv. Begreppet grönstruktur i strategin omfattar även blå- och vitstruktur.

Östersunds kommun ska växa hållbart. Grönstrukturen har stor betydelse vid samhälls-planering, som andra övergripande strukturer, till exempel bebyggelsestruktur och trafikstruktur. Grönstrukturen är bland annat viktig för att bevara biologisk mångfald, för att mildra effekterna av klimatförändringarna och för folkhälsan. Grönstrukturen är också betydelsefull för att kommunen ska vara attraktiv för invånarna, besökare och de som funderar på att flytta hit. Därför behöver vi sätta fokus på ekologisk och social hållbarhet, när vi planerar för hållbar tillväxt.

Vi behöver då kunskap om var det finns viktiga gröna värden och betydelsefulla gröna samband i kommunen. Först då kan vi göra en klok avvägning med andra samhällsstrukturer när stad och landsbygd växer.

Stödjande ekosystemtjänster, biologisk mångfald är grundläggande för övriga ekosystemtjänster.

Vi har:

- God kunskap och bra planeringsunderlag om våra mest värdefulla naturtyper och arter
- Tillräckligt stora områden och kopplingar mellan dem för en fungerande grön struktur
- Stärkt biologisk mångfald

Kulturella ekosystemtjänster, människors välbefinnande av grönstrukturen.

Vi har:

- Närhet till och tillräcklig storlek på park- och skogsområden från bland annat bostäder
- Gröna stråk som binder samman bostadsområden med friluftsområden och stränder
- Tillräckliga och varierande park- och naturmiljöer som tillgodoser många olika behov och önskemål

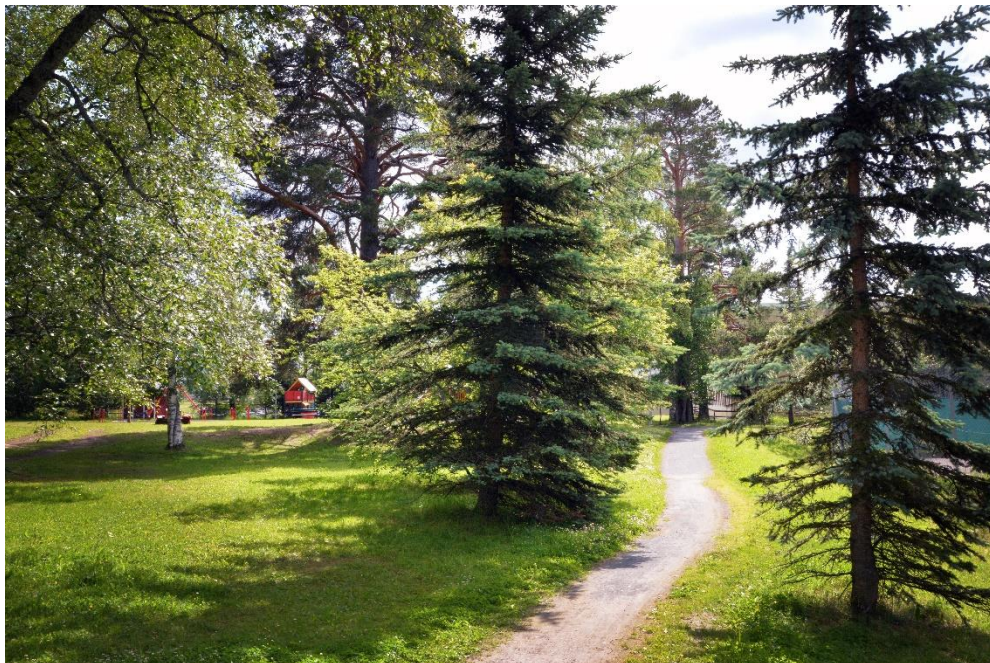

Vanligast är att dela in ekosystemtjänster i de fyra grupperna: försörjande, reglerande, kulturella och stödjande. Bild: Naturvårdsverket

Reglerande ekosystemtjänster, grönstrukturens förmåga till bland annat luftrening, pollinering, förbättring av lokalklimat och skydd mot extremväder

Vi har:

- Tillräckligt stora och sammanhängande grönytor och grönområden i tätorterna att nyttja för reglering jämte de andra ekosystemtjänsterna
- Tar tillvara grönstrukturen som resurs i samhällsplanering och vid exploateringar

Vad innebär det 2021 – 2022?

- Fokus på ordet ”identifiera”.
- Öka kunskapen genom kartläggning och inventering
- Ta fram planeringsunderlag som visar var grönstrukturen är särskilt värdefull
- Styrdokument för den långsiktiga styrningen

Nu arbetas vidare med att hämta in synpunkter på strategin.

Sammanträdesdatum
2021-03-04

Ledamöter uppmanas att ge återkoppling.

Ledamöter påpekar behovet av ”vita stråk” under vinterhalvåret där det till exempel går att ta sig fram med ”spark”.

Hur påverkar genomfartstrafiken, kan man ha gröna områden i närheten?

Behov av gröna områden även i förtätade delar av staden för de som kanske inte kan ta sig så långt från hemmet men ändå ges möjlighet att vistas i grönska. Kanske bara från sitt fönster eller balkong.

Frida berättar att det visst går att ha gröna områden vid genomfartsleder och mycket trafikerade leder om man tar hänsyn till dessa förutsättningar vid plantering och så vidare.

Frida rekommenderar även en sida på internet för att titta på Östersunds grönstruktur samt att man där även kan vara med och själv kartlägga och bygga upp systemet till en träddatabas.

Länk är ”[Stadstrad.se](http://stadstrad.se)”

§ 16 Coronapandemins påverkan på Vård- och omsorgsnämndens verksamhet

Vård- och omsorgsförvaltningens förvaltningschef, Robert Brandt berättar hur Vård- och omsorgsnämndens verksamhet har påverkats av coronapandemin.

Robert berättar kort om läget nu inom vård och omsorg. Relativt lugnt nu och det är färdigvaccinerat inom Särskilda boenden. Lite mer spridning av virus inom LSS verksamheten. Inom hemtjänsten har det sedan årsskiftet varit något enstaka fall. Samarbetet med Regionen har fungerat väldigt bra.

Ledamot undrar hur det är med vaccinering av äldre som har hemtjänst i glesbygdsområden?

Robert berättar att det inte är så att alla ska få vaccination hemma, det gäller dem som har hemsjukvård. Men i undantagsfall så har det även gjorts hemma för vissa andra medborgare som bara haft hemtjänst.

Hur ser det ut för personal i hemtjänsten?

Robert berättar att det har varit sjukdom bland personal men då har det inte bara gällt covid-19 och en del även stannat hemma utifrån gällande restriktioner vid symtom.

Robert berättar att det inom omsorgslyftet jobbas med två spår där det ena riktar sig till den grupp som behöver språkstöd. Enheten för personal och kompetens har också anställt en vikarierande inkluderingsamordnare som är utbildad språklärare.

Robert informerar om att det under pandemin även fungerat väldigt väl hos de privata utförarna.

Föreningarna undrar när kommer det kunna vara möjligt att få igång boenderåd? Robert berättar att det är oklart just nu på grund av pandemiläget men att Vård- och omsorgsnämnden hålls informerad om hur läget är på boenden och hur boende upplever situationen samt om det inträffar några händelser av vikt.

§ 17 Övriga frågor

- Kommunala pensionärsrådet lyfter åter igen till politiken frågan om busstaxor och tillgänglighet för lokaltrafiken.
- Hur har överlämnande från sjukhuset fungerat under coronapandemin. Följa upp hur det fungerat sedan Trygghetsteamet avvecklats. Ta upp vid ett senare möte.